

Tövsiyə Qərarı

COM/ENR/REC/001/FINAL

DÖRDÜNCÜ İCLAS

14 Sentyabr 2018, Bişkek

"GENETİK MODİFİKASIYA OLUNMUŞ ORQANİZMLƏR - GENETİK MODİFİKASIYA OLUNMUŞ ORQANİZMLƏRİN YAYILMASININ TƏSİRİ"

Parlament Assambleyası:

Dünya ərzaq probleminin həll edilməsində GMO və GMO tərkibli məhsulların mühüm rol oynadığını **hesab edərək**;

GMO məhsullarının insan sağlamlığı, biomüxtəliflik və ətraf mühit üzərində mənfi təsiri barədə narahatlığı **nəzərə alaraq**;

GMO məhsullarının transsərhəd hərəkətini tənzimləyən Biotəhlükəsizlik üzrə Kartagena Protokolunu qəbul etmiş Bioloji Müxtəliflik Konvensiyasını (BMK) **qeyd edərək**;

GMO üzrə TÜRKPAA üzv ölkələrində keçirilən seminar, forum və digər tədbirləri **dəstəkləyərək**;

TÜRKPAA tərəfindən 16-18 aprel 2018-ci il tarixləri arasında Türkiyə Böyük Millət Məclisi (TBMM) dəstəyi ilə İstanbulda təşkil edilən "Genetik Modifikasiya olunmuş Orqanizmlərə (GMO) dair Seminar"-in əhəmiyyətini **vurğulayaraq**;

Tərkibində GMO olan məhsulların becərilməsi, istehsalı, idxalı və satışına nəzarət etmək məqsədi ilə TÜRKPAA üzv ölkələri arasında əməkdaşlığa ehtiyac olduğundan **xəbərdar olaraq**,

TÜRKPA üzv ölkələrinin milli parlament və hökumətlərinə *tövsiyə edir*:

- a) biotexnologiyanı kənd təsərrüfatı inkişaf strategiyasının ayrılmaz amili kimi *tanımaq*;
- b) biomüxtəliflik və biotəhlükəsizlik üzrə səyləri *gücləndirmək və əlaqələndirmək*;
- c) möhkəm, elmi əsaslı və şəffaf biotəhlükəsizlik tənzimləmə sistemlərinin *qəbul edilməsi*;
- d) müəyyən olunmuş ətraf mühit və insan təhlükəsizliyi üzrə GMO ilə bağlı tədbirlər üçün tənzimləyici normaların *sadələşdirilməsi*;
- e) ehtiyac olduğu təqdirdə biotəhlükəsizliklə bağlı siyasətlərin müxtəlif milli səlahiyyətli orqanlarla *razılaşdırılması*;
- f) biotəhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı, xüsusilə, yerli əhəmiyyətə malik araşdırma məlumatlarının *yaradılması*, məsələn, biomüxtəlifliyə təsiri;
- g) kənd təsərrüfatı və biotexnologiya yönümlü kursların məktəb tədris planlarına *daxil edilməsi* və müvafiq tədris metodlarının *inkişaf etdirilməsi*;
- h) yalnız biotexnologiya sahəsində deyil, eləcə də ona bağlı elmlərdə alimlərin və kommunikasiya qabiliyyətlərinin *yetişdirilməsi*;
- i) biotexnologiya və biotəhlükəsizlikdə inkişaf üzrə uğurların, statistika hesabatlarının və veb əsaslı informasiya sistemlərinin *inkişaf etdirilməsi*;
- j) alimlər, qurumların təhlükəsizlik üzrə məsul əməkdaşları, fermer təşkilatları və istehlakçı qrupları arasında dialoqun *təşkil edilməsi*;
- k) regional/sub-regional səviyyədə GMO risk qiymətləndirilməsi risklərin idarə olunması protokollarında *əməkdaşlıq və uyğunlaşdırılması*;
- l) biotexnologiya, biotəhlükəsizlik və intellektual mülkiyyət məsələlərində inkişaf üzrə regional/sub-regional məlumat mərkəzlərinin *yaradılması*;
- m) davamlı imkanların inkişaf etdirilməsi üçün bəzi mövcud milli qurumların regional qovşaq kimi xidmət etməsi məqsədilə *gücləndirilməsi*;
- n) məsələ üzrə üzv ölkələr arasında səmərəli regional və ikitərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsinə istiqamətlənmiş *tədbirlərin görülməsi*;
- o) GMO sahəsində TÜRKPA üzv ölkələri arasında əməkdaşlığın prioritetlərinin *müəyyənləşdirilməsi*;